

Opfattelse af det menneskelige Væsen. Naar man ikke kan faae Fangerne, selv indenfor Fængslets Grændser, hvor man kan beskæftige dem stærkt og kan holde et strengt Tilshyn med dem, til at opføre sig ordentligt og leve taaleligt sammen, saa kan man endnu mindre, naar de slippes ud derfra, efterat de ere afvante med at leve sammen med Andre, haabe paa, at de have vundet den Styrke, som behøves til at leve i den ydre Verden. Dersom man kunde tage dem ud fra Cellerne og sætte dem i et Glasfab saaledes, at de vare uden Berøring med Samfundet, ja saa var Sagen meget simpel; kunde man bringe det dertil, at de efter deres Uøsladelse bleve optagne i de høiere Cirkler i Livet, kunde man skaffe dem gode Klæder, god Føde og et behageligt Liv, gjøre dem til Prindsfer, saa kom de ikke tilbage i Fængslet, men det kan man ikke; Samfundet kaster dem tilbage fra sig og viser dem ned til den Klasse Mennesker, som de dog maae være i Berøring med, og have de ikke i Fængslet under Fængselstruungen kunnet modstaae Fristelsen, saa gjøre de det endnu langt mindre udenfor, og Cellesfængslet har kun afvant dem med at vide, hvorledes de skulle leve sammen med andre Mennesker. Det ærede Medlem siger: ja, det er ganske rigtig, man har erkjendt, at den større Strengthed i Cellesystemet bringer Fangen til at blive en Uriaas Hip, men nu omgaaes Fangerne i Cellerne med Folk, der komme til dem, besøge dem og vejlede dem. Men hvad er den hele Omgang, og hvad betyder den? Troer det ærede Medlem ikke, at der ligeoverfor danner sig i hver tiende Celle en Uriaas Hip? Jo, der danner sig mange flere end i hver tiende Celle. Vilde De kjende Mennesket, saa lad ham blive i Berøring med andre Mennesker, læg Mærke til, hvorledes han bærer sig ad, og behandl ham i Henhold til de Erfaringer, som ere vundne; men sæt ham ikke eensom indenfor Cellens Mure; det

har ikke hans Forbedring tilfølgende og holder ham ikke til at beskæftige sig med hvad han skal. Jeg læste forleden i en Avis om en Cellesfange, der havde lavet sig et Fodtæppe og faaet Lamp derfor. Det viser, at selv om de have Dimgangsvener, som skulle gjøre dem til bedre Mennesker, kunne de dog ikke være sig imod, at deres Egensjærlighed og Egennytte have den Indflydelse paa dem, at de overtræde de Regler, som de skulle iagttage, og gjør de Ting, som de ikke maae, uagtet det vil falde i Dinene paa den Første, der alvorlig seer ind til dem. Nei, Cellesystemet skal man ikke forsøge, men man skal heller ikke udvikle det, og fremfor Alt ikke for dets Skyld udsætte Afgjørelsen af Spørgsmaal, som — det forekommer mig at ligge klart for, efter hvad der er udtalt fra forskjellige Sider og af den ærede Minister — maae opfattes i deres Heelhed, om det skal føre til et gavnligt og endeligt Resultat.

Det, der bragte mig til at begjære Ordet, er en Udtalelse af det ærede Medlem heroverfor (Kahser). Afstillige af hans Bemærkninger med Hensyn til Bygningernes Indretning vare vistnok fuldstændigt rigtige og hensigtsmæssige; men der var en, som jeg ikke kan bifalde. Dersom man skulde forstaae ham ret, maatte hans Hensigt være den at see Fængslerne saaledes forandrede, at hver Fange fik en Natcelle, og at ingen Sovesale mere bleve tilstede i Fængslerne. Dette skulde være for at beskytte Fangens Person; men han gik ud fra den Forudsætning, at Sovesalene ikke vare under behørig Varetægt, og at Tilshynet var ufuldstændigt. Det maa man ikke gaae ud fra, man maa gaae ud fra, at Sovesalene ere beskyttede, at Sengene ere saaledes stillede op, at de kunne oversees, og at Vagten er saaledes, at den altid kan være tilstede, og at Fangen ikke noget Dieblif veed, hvor den er tilstede.